

بررسی تأثیر پدیده انسو بر نوسانات بارش پاییزی ایستگاه‌های منتخب استان لرستان

هوشمند عطایی^۱، مجتبی امینی^۲، سید عطاءالله نوربخش^۳

^۱ دانشیار گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور، تهران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد آب و هواشناسی، دانشگاه پیام نور اصفهان و کارشناس اداره هواشناسی شهرستان بروجرد

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد آب و هواشناسی، دانشگاه پیام نور اصفهان و کارشناس اداره هواشناسی سیلاخور لرستان

چکیده

یکی از عوامل مهم هواشناسی که در مقیاس جهانی بر پارامترهای آب و هوایی در بیشتر مناطق کره زمین تأثیر می‌گذارد، پدیده ENSO یا النینو - نوسانات جنوبی است. تغییرات الگوی وقوع این پدیده باعث به وجود آمدن تغییرات درازمدت و معنی‌داری در وضعیت بارندگی شده است. در این پژوهش به منظور بررسی میزان ارتباط بارش با پدیده ENSO از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است دوره مطالعاتی به علت کمبود داده‌های آماری شهرهای استان لرستان (۲۰۱۷-۲۰۰۰) می‌باشد با تجزیه و تحلیل بارش ماه‌های پاییز (اکتبر، نوامبر و دسامبر) شهرهای استان لرستان و شاخص نوسانات جنوبی می‌توان نتیجه گرفت بارندگی کلیه مناطق استان (به‌ویژه شرق و مرکز استان) نسبت به پدیده ENSO دارای همبستگی معکوس می‌باشند، ولی این همبستگی در ماه اکتبر برای کلیه شهرهای از همبستگی بالایی برخوردار بود؛ یعنی هر چه شاخص نوسانات جنوبی بیشتر (مثبت) باشد، مقدار بارندگی در سطح استان لرستان در ماه‌های مختلف کاهش می‌یابد. با توجه به افزایش بارندگی مناطق مختلف استان در زمان فعالیت فاز منفی (ENSO شرایط النینو)، تغییرات بارش استان در این شرایط را می‌توان تا حدودی به وقوع پدیده ENSO در اثر تغییرات اقلیمی در سطح جهان مرتبط دانست.

واژه‌های کلیدی: بارندگی، ضریب همبستگی، شاخص نوسانات جنوبی (soi).

مطالعات جغرافیا، عمران و مدیریت شهری

دوره ۴، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۷، صفحات ۱۴۵-۱۳۰